AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 2005.12.5
COM(2005) 618 végleges

2005/0244 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a perfluoroktán-szulfonát forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásairól (a 76/769/EGK tanácsi irányelv módosítása)

(előterjesztő: a Bizottság)

INDOKLÁS

1. BEVEZETÉS ÉS TARTALOM

A perfluoroktán-szulfonát (PFOS) anion, amely kereskedelmi forgalomban megtalálható sók, származékok és polimerek formájában. A PFOS-szel rokon anyagok legnagyobb felhasználási területe az olyan anyagok zsír-, olaj- és vízállóvá tétele, mint a textíliák, szőnyegek, papír, valamint általában a bevonatok. E területeken többnyire PFOS-polimereket használtak a szöveteknél és PFOS-anyagokat a papír kezelésére és bevonására. Az anyagot még alkalmazzák kisebb mértékben krómozásnál, a fotográfiában, a fotolitográfiában, tűzoltó habokban és a légi közlekedésben használatos hidraulikus folyadékokban.

A javaslat elsősorban a következő tanulmányokon alapul:

– OECD veszélyértékelés, amelyet a Vegyi Anyagok Bizottsága és a vegyi anyagokkal, peszticidekkel és biotechnológiával foglalkozó munkacsoport a 34. együttes ülésén fogadott el (2002. november 5-8.) Ezen értékelés alapján a PFOS a természetben perzisztens, biológiailag felhalmozódó és az emlős fajokra mérgező.

– ***Hatásvizsgálatot magában foglaló*** kockázatértékelési jelentés és kockázatcsökkentési stratégia, amelyet a létező anyagok kockázatainak értékeléséről és ellenőrzéséről szóló, 1993. március 23-i 793/93/EGK tanácsi rendelet[1] alapelveivel összhangban az Egyesült Királyság készített.

– ***Az egészségügyi és környezeti kockázatok tudományos bizottsága (EKKTB) megvizsgálta a fent említett kockázatcsökkentési stratégia tudományos szempontjait és a 2005. március 18-án elfogadott véleményében megerősítette, hogy az adatok alapján a PFOS nagyon perzisztens, biológiailag nagyon felhalmozódó és mérgező.***

Felméréseket végeztek az egyes felhasználási területeken történő kibocsátásokról. A kockázatértékelés során megállapították, hogy fontos a PFOS egészségi és környezeti kockázatait csökkenteni. A kockázatcsökkentési stratégiában az anyag forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozását ajánlották. ***A javasolt irányelv a kitettségből eredő kockázatok nagy részét érintené, mivel megakadályozná a PFOS felhasználását a szőnyeg, a textília, a kárpit, a bőr, a ruházat, a papír, a csomagolás esetében és más területeken is. Úgy tűnik, e felhasználások már idejüket múlták, a javaslat pedig megakadályozná újbóli bevezetésüket. Létezik továbbá az anyagnak kisebb mértékű, egyedi felhasználása is a krómozásban, a fotográfiában, a fotolitográfiában, a tűzoltó habokban és a légi közlekedésben használt hidraulikus folyadékokban. Az e korlátozott területeken felhasznált anyag mennyiségét és a környezetbe való kibocsátást továbbra is értékelni kell, azonban ezek előre láthatóan csekélyek lesznek. E felhasználások szabályozásának előnyei és hátrányai hatásvizsgálat tárgyát képezik majd.***

A kutatási keretprogram által finanszírozott, folyamatban lévő PERFORCE kutatási projekt (http://www.science.uva.nl/perforce/) új adatokat eredményez, pl. a kitettség, a források, valamint a PFOS előfordulásaira és fizikai-kémiai paramétereire vonatkozóan.

---

[1] HL L 84., 1993.4.5., 1. o.

Az egyes veszélyes anyagok és készítmények forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásaira vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1976. július 27-i 76/769/EGK tanácsi irányelvet[2] ezért ennek megfelelően módosítani kell.

Ezen irányelv célja, hogy a PFOS tekintetében összehangolt szabályozást vezessen be a belső piac védelme érdekében, biztosítva eközben az emberi egészség és a környezet magas fokú védelmét a Szerződés 95. cikkében előírtaknak megfelelően.

2. A JAVASLAT INDOKLÁSA

Mik a javaslat céljai a közösségi kötelezettségekkel kapcsolatban?

Mivel a vegyi anyagoknak vannak olyan felhasználásai, amelyeket bizonyos körülmények között nem lehet ellenőrizni, az egészség és a környezet védelmét az érintett anyagok és készítmények ilyen felhasználásainak tilalmával lehet biztosítani.

A javaslat célja a belső piac védelme. Amennyiben a tagállamok a veszélyes anyagok és készítmények forgalomba hozatalát és felhasználását korlátozó nemzeti rendelkezéseket fogadnak el, a kereskedelmet akadályozni fogják a tagállami jogszabályok különbségei. A javaslattervezet célja, hogy a belső piac működésének feltételein javítson az egészség és a környezet védelme érdekében.

Melyek a Közösség cselekvési lehetőségei?

Az egyetlen rendelkezésre álló eszköz a 76/769/EGK irányelv módosítására tett javaslat a PFOS felhasználásának összehangolt szabályozása érdekében.

Szükségesek-e egységes szabályok? Nem elegendő-e a tagállamok által végrehajtandó célkitűzéseket megállapítani?

A javasolt irányelv egységes szabályokat állapít meg a PFOS forgalmazásával kapcsolatban. Ez biztosítja az egészség és a környezet magas szintű védelmét is. A 76/769/EGK irányelv javasolt módosítása az egyetlen eszköz e célok eléréséhez. A célkitűzések ehhez nem volnának elegendők.

3. A JAVASLAT MAGYARÁZATA

A javasolt irányelv a 76/769/EGK irányelv I. mellékletébe, annak kiegészítése révén, felvenné a PFOS anyagot. Ezáltal korlátozná ezen anyag forgalomba hozatalát és felhasználását.

---

[2] HL L 262., 1976.9.27., 201. o.

4. KÖLTSÉGEK ÉS ELŐNYÖK

4.1. Költségek

A javasolt irányelv csak kis problémát vet fel az ipar vagy a kereskedelem számára, mivel a PFOS felhasználásai csökkennek az érintett esetekben, és a vállalatok már kidolgoztak alternatívákat.

4.2. Előnyök

A javaslat előnye, hogy belső piacot hoz létre, valamint megvédi az egészséget és a környezetet. A javasolt korlátozás biztosítja, hogy bizonyos, az emberi egészséget vagy a környezetet veszélyeztető felhasználásokra a PFOS ne álljon rendelkezésre a piacon.

5. ARÁNYOSSÁG

A javasolt irányelv előnyt jelent az egészség és a környezet védelme szempontjából is. Ezt alacsony költséggel el lehet érni.

6. KONZULTÁCIÓK A MÓDOSÍTÁSTERVEZET ELKÉSZÍTÉSE SORÁN

A javaslat elkészítésre a tagállami és az Európai Vegyipari Tanácsból (CEFIC) érkező szakértők ülésein tettek javaslatot, ennek eredménye jut kifejezésre ebben a javaslatban. A Fogyasztói Egyesületek Európai Szövetségét (BEUC) is felkérték, hogy tegyen észrevételeket.

7. A SZERZŐDÉSNEK VALÓ MEGFELELÉS

E javaslat célja a belső piac védelme és ezzel együtt az emberi egészség és környezet magas szintű védelmének a biztosítása. Ezért összhangban van a Szerződés 95. cikkének (3) bekezdésével.

8. AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

A Szerződés 95. cikkével összhangban az Európai Parlamenttel folytatott együttdöntési eljárás alkalmazandó. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét ki kell kérni.

2005/0244 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a perfluoroktán-szulfonát forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásairól (a 76/769/EGK tanácsi irányelv módosítása)

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára[3],

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére[4],

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően[5],

mivel:

(1) A 2002 júliusában rendelkezésre álló információ alapján OECD-veszélyértékelést készítettek. Ezen értékelés következtetései alapján a perfluoroktán-szulfonát (PFOS) potenciális veszélye aggodalomra ad okot.

(2) A PFOS egészségi és környezeti kockázatait a létező anyagok kockázatainak értékeléséről és ellenőrzéséről szóló, 1993. március 23-i 793/93/EGK tanácsi rendelet[6] alapelveivel összhangban értékelték. A kockázatértékelés során megállapították, hogy szükséges a PFOS egészségi és környezeti kockázatait csökkenteni.

(3) Sor került az egészségügyi és környezeti kockázatok tudományos bizottságával (EKKTB) folytatott konzultációra. ***Az EKKTB a PFOS további tudományos kockázatértékelését látja szükségesnek, de egyetértett azzal is, hogy kockázatcsökkentésre vonatkozó intézkedések lehetnek szükségesek a korábbi felhasználások ismételt előfordulásának elkerülése érdekében. Az EKKTB véleménye alapján az anyagnak a repülőgépiparban, félvezető-gyártó iparban és fényképészeti iparban történő jelenlegi kulcsfontosságú felhasználásai nem jelentenek releváns kockázatot a környezetre vagy az emberi egészségre, amennyiben a környezetbe való kibocsátás vagy az anyagnak való munkahelyi kitettség mértéke minimális. A tűzoltó habok tekintetében az EKKTB egyetértett azzal, hogy az anyag egészségügyi és***

---

3 HL C XX

4 HL C XX

5 HL C XX

6 HL L 84., 1993.4.5., 1. o. A legutóbb az 1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 57, 2003.2.25., 1. o.) módosított rendelet.

környezeti kockázatait értékelni kell a végleges döntés előtt. A krómozás tekintetében intézkedéseket kell megállapítani a kibocsátás csökkentése érdekében.

(4) Az egészség és a környezet védelme érdekében ezért szükségesnek tűnik a PFOS forgalomba hozatalának és felhasználásának a korlátozása. ***A javasolt irányelv a kitettségből eredő kockázat nagy részére kiterjed. A PFOS kisebb mértékű egyéb felhasználásai nem tűnnek kockázatosnak, ezért ezek jelenleg kivételt képeznek. Ezeket azonban továbbra is vizsgálják és egyedi hatásvizsgálat tárgyát fogják képezni.***

(5) ***A PFOS-t tartalmazó termékeket szintén korlátozni kell a környezet védelme érdekében. Ezen irányelv csak az új termékek korlátozására vonatkozik, és nem alkalmazandó a már használatban lévő vagy használtáru-piaci termékekre.***

(6) Az egyes veszélyes anyagok és készítmények forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásaira vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1976. július 27-i 76/769/EGK tanácsi irányelvet[7] ennek megfelelően módosítani kell.

(7) Ezen irányelv célja, hogy a PFOS tekintetében összehangolt szabályozást vezessen be a belső piac védelme érdekében, biztosítva eközben az emberi egészség és a környezet magas fokú védelmét a Szerződés 95. cikkében előírtaknak megfelelően.

(8) Az irányelv nem sérti a munkavállalók védelmére vonatkozó minimumkövetelményeket meghatározó közösségi jogszabályokat, így a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1989. június 12-i 89/391/EGK tanácsi irányelvet[8], valamint az ezen alapuló egyedi irányelveket, különösen a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről (hatodik egyedi irányelv a 89/391/EGK tanácsi irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében) szóló, 2004. április 29-i 2004/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet[9] és a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről (tizennegyedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében) szóló, 1998. április 7-i 89/391/EK tanácsi irányelvet[10].

---

7 HL L 262., 1976.9.27., 201. o. A legutóbb a 2004/21/EK bizottsági irányelvvel (HL L 57., 2004.2.25., 4. o.) módosított irányelv.

8 HL L 183., 1989.6.29., 1. o. Az 1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

9 HL L 158., 2004.4.30., 50. o.

10 HL L 131., 1998.5.5., 11. o.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 76/769/EGK irányelv I. melléklete az ezen irányelv mellékletében meghatározottak szerint módosul.

2. cikk

1. A tagállamok legkésőbb 200x xx xx-ig [*az irányelv hatályba lépése után egy évvel*] elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. Haladéktalanul közlik a Bizottsággal e rendelkezések szövegét, valamint a Bizottság számára megküldenek egy táblázatot az ezen irányelv és az elfogadott rendelkezések közötti megfelelésről.

   Ezeket a rendelkezéseket 200x xx xx-től [*az irányelv hatályba lépése után tizennyolc hónap elteltével*] kell alkalmazni.

   Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

2. A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azon főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

Az Európai Parlament részéről	*A Tanács részéről*
Az elnök	*Az elnök*

MELLÉKLET

A 76/769/EGK irányelv I. melléklete a következő [XX] ponttal egészül ki:

„[XX].perfluoroktán-szulfonát$C_8F_{17}SO_2X$ (X = OH, fémsó, halogenid, amid és egyéb származékok, beleértve a polimereket)	(1) Nem lehet forgalomba hozni anyagként, illetve nem lehet felhasználni készítmények összetevőjeként 0,1 tömegszázaléknak megfelelő vagy annál nagyobb koncentrációban. „(2) Nem lehet forgalomba hozni termékekben vagy azok részeiben 0,1 tömegszázaléknak megfelelő vagy annál nagyobb koncentrációban.” (3) **A korábbiaktól eltérve, az (1) és (2) bekezdés nem alkalmazandó:** ***- fényálló vagy fényvisszaverő rétegekre fotolitográfiai eljárásokban,*** ***-filmekhez, papírokhoz vagy nyomdaipari klisékhez alkalmazott fotográfiai rétegekre,*** ***-krómozáshoz alkalmazott párátlanító eljárásokra,*** ***-légi közlekedésben használatos hidraulikus folyadékokra,*** ***-tűzoltó habokra,*** ***-olyan ellenőrzött zárt rendszerekre, amelyekben a PFOS környezetbe való kibocsátása kevesebb, mint 1 µg/kg, és ez a kibocsátás a rendszerben alkalmazott PFOS kevesebb, mint 0,1 tömegszázalékának felel meg.***